SĂNĂTATE !

---

de Jaroslav Veis

Traducerea Izabela Voinea

Jarek s-a întins peste masă interpunîndu-şi palma pe direcţia unei raze subţiri şi verzi de laser ce ricoşa de-a lungul pereţilor cu ferăstruici.

„Ce dorrriţi ?” hîrîi sita difuzorului îngropat în tablou. Partea din faţă a tabloului, din ceramică, imitînd lemnul, lăsa să se vadă transportorul de plastic deplasîndu-se parcă pe cauciuc. Banda părea destul de roasă.

Se căută prin buzunare. Fiţuica, unde să fie amărîta de fiţuică pe care îşi notase tot ce trebuia să cumpere ? ! Eva îi dictase totul la repezeală, prin uşa băii (în timpul acesta el îşi lua micul dejun) şi, cu toate astea, îl sunase de două ori ca să mai adauge ceva. Parcă spre propriu-i necaz, îl văzu pe Krul tocmai acum rătăcind şi el pe acolo, pe acel Krul care nu uita niciodată să vorbească despre cei sub papuc şi despre emanciparea bărbaţilor atunci cînd Jarek voia s-o şteargă englezeşte de la vreo serată a întreprinderii. Îi e uşor să vorbească, doar e divorţat. Ultima dată Eva îşi dorise încă un filtru solar, asta ţinea minte, îşi notase undeva, dar unde a pus hîrtiuţa numai dracu’ ştie.

„Ce dorrriţi ?” repeta difuzorul cu răbdare, întocmai cum fusese programat, adică la fiecare 30 de secunde.

În sfîrşit. Şi-a rostit repede numărul de identificare şi a citit primul articol de pe listă.

„Lac de protecţie pentru ten. Ambalaj de voiaj”. Deasupra uneia dintre ferăstruici a licărit o diodă. **DA**. Îndată a apărut în deschizătură un recipient înalt, albastru cu vaporizator. Mîna metalică l-a împins afară pe tarnsportator şi acesta a luat-o la dreapta, apre maşina de ambalat.

„Hrană proteică pentru peştişori. Bec de 60 de waţi cu reglarea consumului de energie. Blocuri de memorie pentru calculatorul de bucătărie Mates 200, un cartuş întreg. Gulii hibride, 4 porţii”, citi Jarek aşteptînd de fiecare dată să licărească LED-ul şi să apară în dreptul deschizăturii cuvenite mîna de metal cu cele cerute.

„Hîrtie igienică. Rebus şi Cuvinte încrucişate - ultimul număr. Untdelemn. Pastă de vitamine - ambalaj pentru familie. De două ori ceară pentru skiuri. Un litru de lapte fără colesterol. De scos copiii.”

S-a aprins dioda roşie: **NU**.

Transportorul s-a oprit brusc şi cutia cu lapte fără

colesterol s-a răsturnat.

„Rectificare” a cerut Jarek. „Ultimul articol nu e valabil. Siguranţa regulatorului pentru captarea căldurii. Spray pentru condimentarea cremvurştilor sintetici”.

Din nou dioda roşie şi oprirea transportorului.

„Sprayul pentru condimentarea cremvurştilor sintetici nu se găseşte momentan în depozit” gîjîi difuzorul. „Într-o cantitate suficientă vă stă la dispoziţie în unitatea 213, pe şoseaua Heyrovsky. Prima la dreapta după piaţa Echilibrul ecologic, vă rog”.

„Filtru solar de damă”, mai spuse Jarek. „Şi asta e tot”.

„Mulţumesc”, a gîjîit difuzorul. „Faceţi loc pentru alt client, vă rog, la revedere, poftim”.

Căruciorul remorcabil se umpluse pînă sus. Pipăi cu grijă pachetele de deasupra, le aşeză să nu se piardă nici unul şi scoase căruciorul pe spirala neagră, jos în garaj. Parcase în boxa a treia de la margine. Introduse cîrligul oiştei căruciorului în ochiul aripii de protecţie a roţii din spate, îşi trecu piciorul peste şasiu şi, încet, porni spre ieşire. În faţa porţii de fum a camerei de trecere se opri şi apuse în para microfonului numărul de identificare. Dintr-un coşuleţ de sîrmă de pe ghidon luă o mască de respirat, fi-o puse pe faţă şi, cînd se deschise poarta, ieşi în stradă.

Pe încheietura mîinii îi bîzîi telefonul-brăţară. Îl consultă prin intermediul căştilor. „Ai totul ?” voi să ştie Eva.

„Evident, gîndăcelule” spuse el îngăduitor. „Numai sprayul pentru cremvurşti lipseşte. Dar se găseşte pe Heyrovsky. Tocmai mă duc acolo”.

„Dacă o să fie coadă, las-o baltă. Bine că ai filtrul ăla. Dacă mă gîndesc cîte trebuie să aibă omul cu el şi că unde vom merge un Eda...”

Astă-vară un scurt-circuit a blocat trei Eda, aparate electronice de alimentare, şi o zi întreagă tot oraşul a trebuit să-şi poarte singur de grijă. O mulţime de oameni niţel mai labili nu şi-au revenit nici pînă astăzi, şi nici Eva.

„Numai că astăzi Eda a fost în ordine, gîndăcelule. Numai după spray trebuie să mă duc, o să iau copiii şi fug acasă.”

„Copiii ! Sprayul lasă-l baltă, Jarek. Du-te direct după copii, doar ştii că, cu cît ajungi mai devreme acolo, cu atît e mai bine. Nu le place să apari în ultimul moment”.

„Fii fără frică, gîndăcelule”.

Pedala încet pe o stradă ticsită de lume şi se plasă în stînga, pe banda de mijloc, pentru a putea coti spre piaţa Echilibrului ecologic. Începu să urce strada şi împinse maneta schimbătorului de viteze pe doi.

La roata din spate se auzi un zgomot înfricoşător. „Ar trebui să iau un nou schimbător de viteză - îşi zise - cel mai bine ar fi cu 12 viteze - URAN. Toţi cei care-l au îl laudă. Ce să spun ? cînd ai bicicleta în ordine, toată lumea-i a ta”.

Cineva claxonă foarte aproape de el. Se sperie că-i răsărise cineva în cale; să cazi pe asfaltul ud şi rece, n-ar fi tocmai plăcut.

„Salut”, auzi înfundat prin mască.

Ridicîndu-şi privirea, dădu de Krul care astăzi se pare că-i tot apărea în cale.

L-a recunoscut după modelul Eska de acum 2 ani, cam scorojit, şi după filtrul de culoare portocalie cu două dungi albastre pe masca de respiraţie. Cele portocalii cu 2 dungi albastre sînt grozave, susţine Krul, sînt potrivite pentru alergii la alge şi pentru evaporarea iodului - situaţii destul de rare însă. Jarek avea o mască obişnuită, de culoare bleu deschis, care apără de exhalate comune şi de polenul de spectru larg, precum şi de ceea ce provoacă forme curente de guturai.

Krul îi făcu semn ciocănindu-şi filtrul. „Conectează-ţi căştile” însemna gestul. Nu se putea spune că Jarek avea poftă s-o facă.

„Ce timp !” - auzi îndată glasul lui Krul direct în urechi, de-o vioiciune supărătoare. „Îţi aminteşti de ultima ninsoare ? De acele timpuri de aur cînd mai era ger”.

„Mie nu mi-a plăcut prea mult” spuse Jarek. „Se mergea prost cu bicicleta. Tot timpul eram pe jos”.

„Trebuia să ai anvelope cu cuie. Cuiele erau cele mai bune. Dar trebuia să fii atent să nu dai peste cineva şi să-l agăţi. Şi nu susţine că-ţi place iarna asta de seră pe care o avem acum tot timpul.”

„Dacă vreau o iarnă ca lumea, mă duc după ea”.

„Dar, acum, nu mergi la *una mică* ?” zise Krul arătînd spre o firmă luminoasă de deasupra unei case din faţa lor.

OAZA - anunţa firma şi, pe lîngă literele mari şi strălucitoare, cîteva tuburi la fel de vizibile închipuiau forma

unui pahar cu picior înalt din care se ridicau atrăgătoare băşicuţe. Şi, ca să nu fie nici un dubiu în privinţa calităţii băuturii, pe băşicuţe erau desenate O_2 şi O_3.

„Uite, eu plec mîine cu familia la munte. Şi mai am de luat copiii”.

„Era să uit, tu eşti în concediu ! Totuşi n-o să-ţi fie frică să LUAM ceva, nu-i aşa ? !” Ridică mîna să facă semn că o ia spre trotuar; scuturătorul lui de oase, din perioada de dinaintea potopului, n-avea semnalizator de direcţie.

„I-am promis Evei c-o s-o ajut şi mai trebuie să iau copiii”.

„Ei şi tu ! Doar nu vrei să cred că ţi-e frică de bătrîna ta. Să fii oare unul din ăia sub papuc ?”

„Dar numai un păhărel”, zise repede Jarek şi claxonă o blondă cu filtru verde (praful casnic sau poate o alergie alimentară suplimentară), care o lua la stînga fără a semnaliza schimbarea direcţiei. „Atenţie, madam !”

Se aşezară deci la o măsuţă aflată imediat lîngă uşă. Prin camera de trecere, prost etanşată, pătrundea un uşor miros neplăcut. Jarek miji ochii şi căzu pe gînduri. Da, e clar, amoniac şi un uşor adaos sulfitic.

Krul întinse palma în calea razei. „Ce dorrriţi ?” răsuna deasupra mesei.

„Optzeci şi doi, zero şase cincisprezece, a-ce-e treizeci şi trei cinci zeci şi şase” zise Krul. „Aş dori de două ori rom. Oxigenat şi vitamina B_{12}”.

„Ia te uită, te sună cineva” excalmă Krul. „Îţi licăreşte brăţara”.

Eva ! îşi dădu seama dintr-o dată Jarek. Cînd au sosit la OAZA întrerupsese semnalul sonor al telefonului şi uitase complet de el. Copiii, trebuie să iau copiii!

Dincolo de geamuri se întunecase. Apăsă butonul telefonului de mînă. „Da, gîndăcelule” spuse nesigur. „Eu sînt”.

„Jarek, pe unde-mi rătăceşti ? Sînteţi pe drum spre casă ? Stau aici ca pe spini!”

„Sîntem pe drum, gîndăcelule”.

„Şi băieţii ? Dă-mi-i la telefon. Victore, Benjamine, aici e mama”.

Încremeni şi înghiţi în sec. „Nu sînt aici, Eva” îi veni ideea salvatoare. „Tocmai sînt la garderobă. O domnişoară amabilă mă ajută să-i îmbrac. Peste o secundă pornim”.

„Jarek, tu ai băut! Sunt că ai băut ceva ?”

„Nu fi stupidă, ce să fi băut. M-am oprit cu Krul la o cafea”.

„Ai înnebunit, Jarek ? Mîine plecăm, n-avem nimic împachetat şi tu umbli prin cîrciumi şi nici nu-ţi pasă. Eşti de-a dreptul îngrozitor”.

„Linişteşte-te, bondărel! Iau băieţii şi într-o clipă sîntem acasă. Ştii că aproape tot drumul îl fac pe deal. Aşa că aşteaptă niţel”. Şi înainte să mai audă ceva, întrerupse brăţara. „Mare necaz” îi spuse lui Krul. „Am uitat că trebuie să iau copiii”.

„Nu trebuia să mai ceri un rînd” dădu din umeri Krul. „Şi nici la al treilea rînd nu te-ai împotrivit”. Aşa că, ce să faci ? Ce-ar fi să merg cu tine şi să-ţi ameţesc gîndăcelul ?”

„I-ar fi făcut, serios, plăcere” spuse jenat Jarek, ieşind în camera de trecere. Abia mirosul intens de amoniac îi aminti că nu şi-a pus masca. Se răsuci şi se propti în pedale.

Cînd ajunse la o clădire joasă, plasată în mijlocul parcului cu pomi rezistenţi, văzu aprinse luminile numai la două ferestre de la parter. Toate celelalte erau întunecate. Pentru o clipă îi stătu inima, ca apoi să-i bată cu putere. „Poate că băieţii mă aşteaptă la poartă” îşi spuse. Poate s-au gîndit că întîrzii şi i-au îmbrăcat. Sau i-a sunat Eva.

Apăsînd clanţa, portiţa se deschise. O luă grăbit spre uşa camerei de trecere a intrării şi bătu în ea. Prin sticla opalescentă văzu conturul unei siluete. Îi păru că nici, nu se mişcă. Bătu iarăşi în uşă.

„Ce este ?” răsună un glas de om bătrîn. Se auzi cheia şi apăru o faţă fără mască. „Ce atîta gălăgie ?”

Jarek se strecură înăuntru zicînd „Am venit să-mi iau copiii”.

„Întîi scoateţi-vă mascarada aia” spuse bătrînelul cu cheia în mînă. „Nu se-nţelege ce spuneţi”.

Îşi smulse masca. „Am venit să-mi iau copiii” zise din nou.

„Ai ghinion, tinere. E tîrziu. Nu mai e nimeni aici”.

„Nu se poate. Ce, nu-i nimeni de serviciu ? Am avut de luat copiii, era comandat”.

„Eu sunt de serviciu. Ceilalţi au plecat acasă, ce, credeţi că, din cauza dumneavoastră or să zacă aici toată noaptea ? Cînd voiaţi, vă rog, să veniţi ? Oamenii aceia au şi ei dreptul la odihnă”.

„N-ar putea să se facă totuşi ceva ? încercă Jarek, să spuneţi cuiva să mi-i predea”.

„Cui, domnule ? Veniţi mîine, îi primiţi, de exemplu, dimineaţa. Dacă aţi comandat...”

„Dar noi plecăm dimineaţă la munte. Înţelegeţi, voiam să-i luăm pe copii cu noi la aer curat, am primit bilet într-o zonă la peste 3 000 de metri”.

„Domnule, eu la o asemenea altitudine n-am fost niciodată” spuse bătrînul. „Cum e acolo ?”

„Habar n-am” făcu Jarek dînd din umeri. „Nici eu n-am mai fost acolo. Şi, după cum se pare, nici n-am să ajung. Dacă n-o să plec dimineaţă, biletul îşi pierde valabilitatea”.

„Aşa” dădu din cap bătrînelul. „Trebuia să vă gîndiţi mai devreme. De ce să lăsaţi pînă în ultimul moment ? Ce, pînă în ultimul moment... deja e tîrziu !”

Jarek vîrî mîna în buzunarul jachetei. Scoase o butelcuţă aurie cu muştiuc. „Fumaţi ?” îl iscodi pe bătrînel.

Acesta cercetă butelcuţa. „E marfă străină ?”

„Nepal” comentă Jarek. „Cel mai pur oxigen himalaian. Mi l-a adus cumnatul meu, lucra acolo la montaj. Gustaţi.”

Batrînelul băgă lacom muştiucul între dinţi şi strînse de două ori căpăcelul. „Are gust bun” spuse în sfîrşit.

„Mai trageţi” îl îmbie. „Şi chiar nimic nu s-ar putea face ? Eventual am putea suna pe cineva care locuieşte în apropiere... ? Zău, n-ar fi pe gratis”.

„Nu se poate. Numai dacă aş face-o singur. Dar asta îmi este interzis, n-am hîrtiile. Poftim.” şi-i înapoie lui Jarek butelcuţa.

„Vă rog”, stărui Jarek, şi-i împinse îndărăt butelcuţa. „Păstraţi-o. E aproape nouă”.

Bătrînelul îngăimă cîntărind-o din ochi. „Numai să n-am probleme. Daţi-mi numărul de identificare. Ştiţi oare ce risc pentru dumneavoastră ?”

Jarek îi înmînă cartea de vizită cu adresa şi numărul său de identificare precum şi cu cel al Evei. „Acasă mai am un spray din Caucaz” spuse. „Cînd voi înapoia copiii, vi-l aduc”.

Bătrînelul se întoarse şi, cu paşi tîrşiţi, se apropie de masa maronie. Ascunse butelcuţa într-un sertar şi începu să apese temeinic pe claviatura calculatorului, cu pauze lungi, diverse coduri. De fiecare dată se oprea pentru a se uita

îndelung într-un caiet negru. Jarek crezuse cu adevărat că nu are hîrtiile şi acum îi era frică să nu-i încurce copiii cu alţii străini.

Iată că s-a luminat ecranul de deasupra mesei şi pe el a apărut o casetă translucidă care se deplasează lent printr-un coridor lung. În interiorul casetei, două culcuşuri. Victor stă pe cel de sus, iar cel mic, Benjamin, e sub el.

„Acum au minus o sută optzeci şi cinci” spuse bătrînelul. „Peste 30 de minute or să ajungă la cele treizeci şi şase normale”.

Jarek încuviinţă din cap fără vreun cuvînt. Ca fermecat, se uită la feţele celor doi băieţi. Din vară, cînd i-am depus aici pentru subrăcire, nu s-au schimbat deloc. Sînt încă bronzaţi, chiar dacă el a albit de mult. Dintr-o dată realiză cît de mult îi iubeşte.

„Cînd îi aduceţi înapoi ?” întrerupse bătrînelul liniştea.

„Peste 14 zile. Tot timpul vor fi la munte. În aer curat”.

„Aş spune că acolo le va fi mai bine” arătă moşul cu capul spre ecran. „Priviţi, deja se mişcă”.

Victor se ridică în şezut. Benjamin stătea culcat încă, dar îşi freca de zor ochii cu pumnişorii.

„Să mă duc după ei ?” întrebă Jarek.

„Linişte ! Ajung ei şi singuri aici”. Bătrînelul se apleacă deasupra claviaturii şi tastă din nou ceva. „Aşa, peste 14 zile” întrebă pentru mai multă siguranţă din nou. „Tot mă mir că nu renunţaţi”, spuse bătrînelul. „Tot timpul să-i aduceţi aici şi să-i lăsaţi să hiberneze. Eu unul i-aş fi lăsat afară, să se obişnuiască. O mulţime de oameni, cică, procedează deja aşa. Nu iau seama la indicaţii şi îşi lasă copiii acasă.”

„Ce, n-aţi văzut prognoza exhalatelor pentru anul acesta ? - chestionă Jarek - „cantitatea dublă a compusului de clor. Şi sulfitele, nici ele n-or să scadă chiar aşa de repede. Măcar perioada cea mai grea s-o petreacă aici aşteptînd în congelator. Doar omul o face pentru ei, nu sînteţi de părere ? Poftim, la munte, în concediu, are un rost. Dar în oraş ?”

„Cum credeţi”, spuse bătrînelul. „La urma urmei, este treaba dumneavoastră”. Trase sertarul, scoase butelcuţa şi o mai examină o dată cu vădită plăcere. „Nu vreţi să mai trageţi, măcar pentru ultima dată ?” îl întrebă pe Jarek.

Jarek dădu din cap că nu.

Bătrînelul îşi băgă muştiucul între dinţi, zise „***sănătate***” şi apăsă.

„***Sănătate***” dădu Jarek din cap.